

До Председателя на Научно жури,
Определено със
Заповед № 3-290/ 19.09.2016 г.
на Изпълнителния директор
на СБАЛ по онкология-ЕАД
Проф. Панайот Куртев

**Становище
за конкурс**

за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР в област на висше образование 7 „Здравеопазване и спорт” професионално направление 7.1. „Медицина” и научна специалност „Онкология” за нуждите на Лаборатория по микробиология на СБАЛ по онкология-ЕАД София, обявен в ДВ бр. 41 от 31.05.2016 г. с единствен кандидат доц. Д-р Стефана Донева Събчева, дм

от проф. Д-р Тодор Веселов Кантарджиев, дм, дмн, мzm - НЦЗПБ

Имам общи публикации и съм бил научен ръководител на докторската дисертация, нямам конфликт на интереси от друг характер по смисъла на ал.1, т.3 и 5 от ДР на ЗРАСРБ с единствения кандидат

Кариерно израстване

Доцент Стефана Събчева завършва с отличие медицина в Санкт-Петербург през 1983 г. От октомври 1983 до края на 1986 г. работи по разпределение като ординатор-микробиолог в ХЕИ-Перник. Там има възможност да се учи при доц. Славчо Нейчев - един от най-добрите клинични микробиолози. Специалност придобива след основен курс и държавен изпит през 1989 г. Работи за известно време в микробиологичната лаборатория на Първа АГ болница, а от 1987 г. в СБАЛ по онкология - първоначално в лабораторията по имунология и вирусология, а от 1989 г. в лабораторията по микробиология. Именно в лабораторията по микробиология на СБАЛ по онкология, доц. Стефана Събчева има

възможност да се развива възходящо и успешно като специалист и учен. Колектива и ръководството на болницата, както и богатството на инфекциозната патология предоставят на кандидатката всички възможности за творческо израстване и утвърждаване като авторитетен микробиолог с международно признание. Докторската си работа започва през 2000 г. в Националния център по заразни и паразитни болести. Защитава през 2003 г. на тема: "Фенотипно и генотипно характеризиране на бета-лактамази с разширен спектър в клинични щамове *Enterobacteriaceae*, изолирани от онкологично болни". Дисертацията направи силно впечатление на микробиологичната общност у нас, защото е първото разширено проучвана на 2746 болнични щама от онкологично болни, с първите въведени от нея в страната методи за характеризиране на типовете и механизмите на резистентност към бета лактамни антибиотици. В момента, благодарение на пионерните усилия на доц. Събчева всички микробиологични лаборатории в страната ползват тези методи. Има възможност да специализира в чужбина във водещи институти, както следва:

- 1994 : Инфекции при раково болни с неутропения и аплазия - индивидуално обучение, Лаборатория по Медицинска Микробиология, Институт Гюстав-Руси, Вилжуиф, Франция
- 1996-1997 : Клинико-лабораторна технология в областа на клиничната микробиология - курс №.: J-96-00521 на Японската агенция за международно сътрудничество (JICA), Токио, Япония
- 2000 : Характеризиране на бета-лактамаза с разширен спектър при *Pseudomonas aeruginosa* - Лаборатория за Антимикробни агенти, Институт Пастьор, Франция
- 2001 : Характеризиране на нова ANT(4') при *Pseudomonas aeruginosa* - Лаборатория за Антимикробни агенти, Институт Пастьор, Франция
- 2002 : Характеризиране на хромозомен локус отговорен за резистентноста към антибиотици при *Pseudomonas aeruginosa* BM4492 - Лаборатория за Антимикробни агенти, Институт Пастьор, Франция
- 2003 : Изследване на гени кодиращи бета-лактамази с разширен спектър в Грам-отрицателни бактерии изолирани в България - Лаборатория за Антимикробни агенти, Институт Пастьор, Франция
- 2005-2007 : Стипендиант с докторска степен на Японското общество за развитие на науката (JSPS). Изследователска работа върху гени кодиращи плазмидно-

медиирани 16S рРНК метилази, бета-лактамази с разширен спектър и плазмидномедиирана хинолонова резистентност в Грам-отрицателни бактерии изолирани в България и Япония - Отдел за контролиране на инфекции и лабораторна диагностика, Вътрешна медицина, Медицински университет „Тохоку”, Сендай, Япония.

През 2010 г. доц. Събчева е избрана, след проведен конкурс, за доцент в СБАЛО към лабораторията по микробиология, която оглавява от 2001 г. Тя участва активно в учебния процес, като преподавател, в следдипломното обучение по микробиология и продължаващата квалификация на лекари и биолози в НЦЗПБ. Провежда практическо обучение на студентите от медицинския колеж в София. Справката за учебната ѝ натовареност за последните 5 години показва общо 643 часа.

Тя е един от най-слушаните лектори по въпросите на механизмите на антибиотична резистентност на медицински значими бактерии при пациенти в имунен дефицит и онкологично болни. На ежегодните конгреси по Клинична микробиология и инфекции на Българската асоциация на микробиолозите изнася пленарни доклади за състоянието на лекарствената резистентност на микробите в критичните клиники с онкологично болни.

Доц. Събчева е представителят на България в Европейския център за превенция и контрол на болестите в Стокхолм (ECDC). Редовно взема участие като член на научни журита за защити на дисертационни трудове и за заемане на академичната длъжност „доцент“. Лектор е на престижни форуми. В момента е научен ръководител на един докторант и научен консултант на още двама докторанти на НЦЗПБ.

Наукометрични показатели

В конкурса за професор доц. Събчева представя 133 научни труда, разпределени както следва:

- Журнални статии на английски език в списания с академична редакция - 24 бр., от които 10 са в издания с импакт фактор (ИФ) с **общ ИФ 27,496**.
- Публикации на български език в списания с академична редакция - 37 бр., от които една е самостоятелно написана глава в монография.

- Научни трудове, изнесени на научни форуми в чужбина - 24 бр., от които 4 с публикувани резюмета в списания с импакт фактор с общ **ИФ 16,634** (който не сумирам в крайната оценка)
- Научни трудове, изнесени на национални научни форуми, отпечатани в материалите на конгреса - 48 бр.

Публикационната активност е в авторитетни международни списания като *Eurosurveillance*, *Journal of Infection and Chemotherapy*, *Journal of Chemotherapy*, *Antimicrobial Agents and Chemotherapy*, *Clinical Microbiology and Infection*.

Трябва да се отбележи, че 30 бр. от публикациите на доц. Събчева не са рецензирани: не са включени в нейната дисертация и в конкурса за доцент. **Импакт факторът им е 17,994, а на тези от конгресите 13,338!** На 18 от статиите тя е първи автор. Трудовете на доц. Събчева са оценени като значителни от международната научната общност, за което свидетелства големия брой цитирания - общо 154 цитации само в базата Scopus и отделно 48 в български списания според предоставената справка на Централната медицинска библиотека на МУ-София.

Представеното удовлетворява напълно изискванията за придобиване на академичната длъжност „професор“ според Правилника на СБАЛО-ЕАД. Тези наукометрични показатели са и доказателство за възходящото й научно развитие и творчески потенциал.

Научно-теоретични приноси

- Оригинален принос - за първи път в световната наука доц. Събчева описва аминогликозид-модифицирация ензим ANT(4')-Ib (4'-O-адениилтрансфераза) в щам *Pseudomonas aeruginosa* изолиран от онкологично болен пациент. Уникален механизъм на резистентност към амикацин и тобрамицин и парадоксална чувствителност към гентамицин.
- Първи в света са проучванията върху плазмидно-медираната хинолонова резистентност в щамове *Citrobacter freundii*, също от онкологично болни пациенти. Тя доказва хромозомни гени, кодиращи QnrB протеина.
- Оригинални са и първите в света проучвания на плазмидно-медираната хинолонова резистентност, детерминирана от AAC(6')-Ib-cr ацетилтрансферазата в български щамове от сем. *Enterobacteriaceae* и

установяването на огромна част (над 60%) от ESBL-позитивните ентеробактерии при онкологично болните като носители на този ензим.

- Първи в световната микробиология са молекулярно-биологичните проучвания на доц. Събчева върху пан-аминогликозидната резистентност, медирирана от 16S рибозомни РНК метилтрансферази в щамове *Enterobacteriaceae*, всичките продуциращи β-лактамази с разширен спектър. Доц. Събчева установява, че кодиращите гени са локализирани най-често в IncL/M плазмиди.

- Първа в света доказва в български щамове изолирани от онкологично болни *Enterobacteriaceae*, експресиращи едновременно метилазни и плазмидно-медирирани хинолонови гени.

- Оригинално е направеното системно проучване върху български щамове *Enterobacteriaceae*, изолирани от онкологично болни, които продуцират едновременно карбапенемази и 16S рибозомни РНК метилтрансферази.

- За първи път в страната описва продукция на OXA-48 карбапенемаза в *K. pneumoniae*.

- Описва и първите случаи у нас на инфекции, причинени от NDM-продуциращ *K. pneumoniae* щамове.

- При провеждането на национално проучване на карбапенемаза-продуциращи *Enterobacteriaceae* се доказва нарастване с годините на процента на NDM-, VIM- и KPC-продуцентите.

- За първи път у нас прави системно проучване за 20 г. период чрез фенотипни и молекулярно-генетични методи на плазмидно-медирираните ESBLs в клинично значими *Enterobacteriaceae*, изолирани от онкологично болни, едно от най-мащабните проучвания в Европа.

- За първи път в света описва продукция на ESBL от клиничен щам *Escherichia hermannii*, изолиран от хемокултура на болна с рак на гениталиите.

- Първа описва у нас продукция на PER-1 ESBL от *Providencia rettgeri* и от *Acinetobacter* spp., продукция на TEM-15 ESBL от *Enterobacter aerogenes*, на VEB-1 ESBL от *Pseudomonas aeruginosa*, характеризира CMY-4 цефалоспоринази в клинични щамове *P. mirabilis*.

- Доказва ролята на резидентната микрофлора в развитието на лъчевите мукозити.

Научно-приложни приноси

- Разработва и внедрява в практиката удобни и надеждни методи за фенотипно откриване, посредством подходяща комбинация от антибиотични дискове в рутинната антибиограма, на ентеробактерии резистентни към бета-лактами, аминогликозиди, хинолони.

- Извършва оценка и сравнява CLSI и EUCAST стандартите за определяне на микробна лекарствена чувствителност и установяването, че европейският стандарт по-надеждно открива ESBL-продуцентите в български щамове *Enterobacteriaceae*, с което допринася най-много за методическото обновяване в тази област на лабораториите в България.

Заключение

Д-р Събчева е уважаван и търсен за консултации специалист, с висока общомедицинска култура, един от най-добрите в страната експерти по антимикробна терапия на онкологично болни и пациенти в имунен дефицит.

Обобщавайки наукометричните показатели и резултатите от научно-изследователската й дейност, уникалността на научни публикации, международното признание на научните й приноси, като добавим нейните преподавателски умения и международен научен и организационен опит, убедено заявявам, че те напълно удовлетворяват количествените и качествени критерии на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СБАЛ по онкология-ЕАД за заемане на академичната длъжност „професор“. Любезно препоръчвам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят кандидатурата й и да предложат на Научния съвет на СБАЛ по онкология-ЕАД доц. д-р **Стевана Донева Събчева, д.м.** да бъде избрана на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по научна специалност „ОНКОЛОГИЯ“, шифър 03.01.46 за нуждите на Лаборатория по микробиология на СБАЛ по онкология- ЕАД София.

Проф. Д-р Тодор Кантарджиев, дм, дмн, мзм

Национален консултант по
микробиология